

111A

భవముకి

42

—: జీవన్ముక్తి:—

(కథా సంగ్రహం)

“జీవుడు” అనేవాడు ఒక మహా భక్తుడు. కూలీనాలి చెప్పలు కుట్టడం జీవనం. భార్య “సేవ”. కొడుకు “భావుడు”. బాలుడు. జీవుని కుటుంబం, సహజభక్త కుటుంబం! పూజా సమయానికి ప్రతిరోజు దేవుడు వీళ్లయింటికి వచ్చేవాడు. కలో-అంబలో ఆమృతంగా ఆరగించేవాడు

ఆవాడు ముక్కోటి ఏకాదశి, జీవుడింట్లో నైవేద్యానికేమీలేదు. రెండు చెప్పలజతలమ్మి - వచ్చిన డబ్బులలో యింట్లోకేమన్నా తెమ్మని - జీవుడు తన కొడుకును, భావుణ్ణి డోల్చోకి పంపుతాడు. తిరిగి తిరిగి - యొక్కడ అమ్మడు పోక-భావుడువస్తూ - దారిలో రాజగురువు వాకిట్లో పూలమాలలు కట్టుతున్న శిష్యులను చూచి-దగ్గరికి పోయి - పూలమాలను చూచి ముచ్చటపడి - ఆ జోళ్లు యిచ్చి - పూలమాల తీసుకుపోతాడు.

శాంత : రాజగురు ప్రతీక. శిష్యులను “పూలమాల యేది?” అంటూ వస్తుంది. శిష్యులు తెల్లమొగం వేస్తారు. పూలహారం తెమ్మని వాళ్లని చీవాట్లు పెట్టి తరుముతుంది. అట్టేపడి భావుణ్ణి వెతుకుతూ, వెతుకుతూ, పూలమ్మే ఒక పిల్లను చూసి బేరమాడుతూ - దానింటికి పోతారు. దీనిమొగుడు గ్రుడ్డివాడు. వీళ్లు యింటికి వచ్చినప్పుడు గ్రుడ్డివాడు యింట్లో లేడు. కాస్తేపట్లో వచ్చి-ఒక శిష్యుడి అలికిడి యింట్లో విన భార్య అనుకొని ముద్దుచేసి తుదకు దొంగ అని కుండా చట్టి వినరి యిల్లంతా ఆల్లరి చేస్తాడు. యెట్లాగో శిష్యులు తప్పించుకు బైట పడతారు.

భావుడు - పూలమాలతో యింటికి పోతాడు. తల్లి కనిరి-యాపూలమాల యిచ్చేనే - డబ్బులు తెమ్మని భావుణ్ణి మళ్ళీ పంపిస్తుంది. భావుడు రాజగురు ద్వారం దగ్గర శిష్యుల్ని పిలుస్తూ వెతుకుతూ వుంటాడు. యింతలో శాంత వచ్చి-మాటలవల్ల - భావుడింటికి దేవుడొస్తాడని తెలుసుకొని - వాడివెంటనే జీవునింటికి పోతుంది. ఈ సమయంలో జీవుడింట్లో దేవుడు ప్రత్యక్షంగా నైవేద్యం ఆరగిస్తూ ఉంటాడు. శాంత చూచి - పొంగి - తనమయత్వంలో - పాటలలో - గంతులలో యింటికి వస్తుంది.

రాజగురువు పూజచేస్తూ వుంటాడు. చుట్టూ - బ్రాహ్మణబృందం పరివేష్టించి వుంటుంది. శాంత - గంతులువేస్తూ వస్తుంది. బ్రాహ్మణులు - యూపిల్ల భ్రష్టురాలైందని గోలపెడ్తారు. యిక చూసుకోండి - రాజగురు ఆగ్రహం! శాంతను

చీకటికొట్లో పాచేసి - అన్న పానాదులు వల్ల కాదంటాడు. జీవుణ్ణి నవలి మింగుదా మన్నంతగా కొప్పించి - " రాజమాతకు శేషు చెప్పలనోమున్నది. తెల్ల వారేసరికి వెయ్యికోళ్లు కావలెనని" జీవుణ్ణి ఆజ్ఞాపిస్తాడు.

శాంత ఆ కొట్లో దైవధ్యానంతో ఉంటుంది. అక్కడ జీవుడు - భార్య - కొడుకు, చెప్పలుకుట్టుతూ - కుట్టుతూ నిద్రపోతారు. లేచి చూచేసరికి యింటినిండ చెప్పలే. ఇది - దైవకటాక్షంగా తెలుసుకొంటాడు. భావుడు చెప్పలు-రాజగురువు కప్పగిస్తాడు. కక్కన్ను పట్టలేక - పాపం భావుణ్ణి రాళ్లతో కొట్టిస్తాడు. రాజగురువు జీవుణ్ణికూడా తెప్పించి జైలులో వేయిస్తాడు.

శాంత గదిలోనుంచి తప్పించుకొని జీవుణ్ణి విడిపించమని తండ్రిని బ్రతిమాలతుంది. యింతకుముందే-జీవుణ్ణి రాజు విచారించటం - కళ్లు కర్రలతో కార్పించి - చేతులు నరకమనటం - జరుగుతుంది. శాంతకు ప్రాచుత్వం క్షీణించింది - యింట్లోకి రానీయదు. వెలుపలనే మళ్లకట్టి పడేయిస్తాడు. గుడి మంటపంలో ప్రాచుత్వహామలు ప్రారంభిస్తాడు. శాంతను పూలపిల్ల కట్టువిప్పి తప్పింస్తుంది. శాంత మాలపల్లెకు పోయి - పిల్లలగుంపుతో మంచపంలో ప్రవేశించి- తనతోపాటు వాళ్ళనుకూడ పవిత్రం చేయమంటుంది. రాజగురుకోపం మితిమీరి - శాంతను రాతి కొట్లో పడేసి - వెంటవచ్చిన పిల్లలనందర్ని బంధించేస్తాడు. శాంత మళ్ల తప్పించు కొంటుంది. మాలపల్లెకుపోయి పిల్లలగోడంతా చెపుతుంది. సేవకంతా నువ్వే కారణమని మాలగుంపు శాంతను జీవుడింట్లో కట్టిపడేస్తారు.

సేవ-కారాగారంలోనున్న జీవుణ్ణి చూడడానికిపోయి-భర్తకు జరిగిన శిక్ష చూసి కెవ్వన శేకవేసి తనకళ్లు రెండు తానే పీకివై చుకొంటుంది. భూకంపం : జైలు గోడలు పడిపోవటం : శ్రీమహావిష్ణువు - శ్రీదేవి, భూదేవులతో యెరుకల వేషంలోవచ్చి-పత్రినతయైన సేవ కళ్లకు కాటుగపెట్టి బానుచేస్తారు.

ఈ ఉత్పాతాలు చూచి-రాజగురు వింకా ఆగ్రహిస్తాడు. మాల పల్లెలన్నీ తగులపెట్ట మంటాడు. ఇంతలో శిష్యులువచ్చి శాంత - 'పోయి' దంటారు. చచ్చి పోయిందని రాజగురు అనుకొని హాహాకారాల్లో పరుగెత్తగా-దారిలో మాలగుంపు యెదురుపడుతుంది. శాంతను కట్టిపడేశాం అంటారు. రాజగురు జీవుడింటివేపు పరుగెత్తుక పోతాడు. అప్పటికే మాలపల్లె అంతా నగపటలమై-పిల్లా, జల్లా ముసలి ముతకా గొడ్డుగోదా గొలున గోలగా వుంటుంది. జీవుడింట్లో-జీవుని, శాంత, సేవ, భావుడు అతిమధుర భక్తిగానంలో వుంటారు. గరుడవాహనంతో విష్ణు మూర్తి అమృతవర్షం కురిపిస్తాడు: పోయిన యిళ్లన్నీ యింద్రజాలంగా మళ్లాయధావిధిగా ఉంటే!

రాజగురు మనస్సంతా మారుతుంది - పశ్చాత్తాప పడ్డాడు. జీవుని భక్తిని మెచ్చుకుంటాడు. ఈ ఆనంద దృశ్యం తెరమీద చూస్తే భాగావుంటుంది.

—: జీవన్ముక్తి:—

పాటలు

లో॥ కాసల్యా సుప్రజా రామ | పూర్వాసంధ్యా ప్రవర్తతే |
ఉత్తిష్ట నరకార్దుల | కర్తవ్యం దైవ మాహ్నికం॥

1. సాతాని

మేలుకో జీవా ! జీవా ! తూర్పుతెలవారే
వేగమే భానుడుదయించె, విజ్ఞాన భాను డుదయించె
కలరావంబుల పులుగులబారు
కైవారము లాసగ ప్రకృతికి! (స్వామికి)
తమ తమ జీవన విధులకు పోయి
తరింప వేళాయె - మేలుకో, మేలుకో, మేలుకో.

భజన

శ్రీనివాస హరిగోవింద ! చిద్విలాసభాసా !
కేశవా పరేశా ! కేశవా పరేశా !
నందబాల రాధాలోలా ! నవ పింఛమా...లా
నవహేమ చే...లా ! నవనీత చో...రా
వాసుదేవ హరిగోవిందా ! కేశవా ముకుందా !
కేశవా ముకుందా ! గోపాల గోవింద ! గోపాల గోవింద

2. సేవ (రాజరత్నం)

అయే...వేళాయె ! హరిమాయిలు సేరగ...వేళాయె
ముచ్చటగొలిపే ముగ్గులు చూచి, మెచ్చుకొను గాదా !
యెంతో...మెచ్చుకొను గాదా !
స్వామి...మెచ్చుకొను గాదా !

జీవ (సూరిబాబు)

రారా...కట్టడమా నుమమాలా !
శ్రీహరికి తులనీమాలా !
గంధము దీసి యుంచుదామా !
ధూపదీప మొసగేమా !
చిగురు తోరణాలు కడదామా !

3. భావుడు (మాస్టరు విశ్వం)

నారెలూ బూరెలూ ముదము మీర నొసగెదా పాడెదా

మరువం - దమనం - హుచిపత్రి
 మల్లెలు - మెల్లలు - మందారములు
 నవమాలికలూ - పోమాలికలూ
 వట్టివేళ్లూ - తులసి కదంబం
 కొన్ని కైసేయుడు గోవిందునకు
 రంజోరయ్య - రారండమ్మా
 రంజోరయ్య - రారండమ్మా
 రమణీ రమణుల కమరడు పూలూ

॥ పూలో ॥

8. పూలపిల్ల (లక్ష్మీదేవి)

లీలా రసికులు కోరెడు పూలూ
 విరాసులైనను కొసరెడు పూలూ
 సరాగమ్ముగా ధరియించు పూలూ
 పూలో—పూలో

పూలో-మంచిపూలూ! చక్కని పూలూ, మంచిపూలూ
 తావీవీడని తా...పూలూ
 మోహమురేపే - ముద్దులపూలూ
 నవదంపతులకు నాశెపు పూలూ
 సానల దీరిన మరునీ శరాలూ

పూలో మంచి పూలో

ఇదిగో పూబంతి! యిదిగో చామంతి!
 ఇదిగో గులాబీ! యిదిగో, యిదిగో, యిదిగో, యిదిగో
 ఇదిగో, వాసంతి - యిదిగో గులాబీ
 వేడుకతో కొనరండి - బాబూ
 వేడుకతో కొనరండి "పూలో"

9. (బీవ - నేవ - భావ)

దేవా... దీనదయాళో... హారే... మురారే!
 కైకుంత నాధా... జగన్నాధా... రారా దేవా॥

ముగ్గురు :

ఆరగింపరారా... విందారగింపరారా...
 కరుణాలవాల రారా... వేగా॥

ఆరగి

బీవ॥ దినదినమునుచుచు కనికరింతువీ
 దినమున తామసమేలా...

నేవ॥ ముక్కోటి కదా... ముల్లోకములూ
 మొక్కులలోమము మరచేవా॥

ఆరగి

ముగ్గురు :

నేవ॥ ఆరగింపరారా... విందారగింపరారా
 రావోయీ గిరిధారీ! దయసేయమా మురారీ!
 రాజ రార! రారాజ రార! మహాజేజరార!
 ఇదె భోజనమ్ముకొన రారా॥
 విందవైతి - ఆరవిందనయన
 బువ్వతిందుగాని రారా... తిందుగాని రారా
 దాసకోటిపై - దయచూపుటలో - సీసమానులేరీ భువిలో - సీసమానులేరీ॥

ముగ్గురు :

మముకరుణాగనుము గిరిధారీ! నీయడుగు విడము గిరిధారీ
 నీ భజన విడము గిరిధారీ! గిరిధారీ! గిరిధారీ! గిరిధారీ!

10. శాంత (కమలాకుమారి)

చూచితిగా... చూచితిగా... చూచితిగా...
 చూచితిగా... చూచితిగా... చూచితిగా...
 కనుల పండువుగా నేడే... కనులపండువుగా నేడే...
 వేదశిఖలపై వెలసెడువాని - సాధకమలముల నే నే చూచితిగా
 అమరులకై నా అమరగబోసే
 అమృతపానము చేసితిగా
 చనుడి అదిగో జీవుని విడిచి
 కొనుడి అమృతము వేగముగా
 కనుడి జీవస్మృక్తి - జీవస్మృక్తి - జీవస్మృక్తి...
 నీలమేఘరుచివాని - సిరికాలవాలమగు వాని!
 శంఖిమూ - చక్రమూ చేధరించిన వాని, నే చూచితి॥
 నాన్నా... యేమి పలుకుదునాన్నా...
 నీ కెటుల తెల్పుదు నాన్నా
 ఏమి పలుకను? ఏమి తెలుపను? ఆవిసోదము నాన్నా!
 ఏమి పలుకుదు నాన్నా!
 చందమామకన్నా - చాలా - అందమైన మోమూ
 మందహాసము - చిందువేయునా - నందనందనూ
 చూచితిగా - చూచితిగా - చూచితిగా॥

యా త్రి కు ల భ జ న పా ట

రంగని సేవింపవే, మనసా - రంగని సేవింపవే
 కస్తూరీ-రంగని సేవింపవే! కావేటి - రంగని సేవింపవే.
 మంగళాకరుని - మామనోహరుని॥

॥రంగని॥

శరనిధి దేవేరి - కావేరి
 తరగ చామరల - తను సేవింప
 పతితుల బ్రోచిన - బడలిక తీర
 ఘణిపతి శయ్యపై - పవళించిన శ్రీ
 సకలపాపములు - సమయగ నేగి
 చంద్రపుష్కరిణి - జలముల దోగి
 తనువున పులకలు - దైవా రంగా
 మనసారంగా - రంగాయని శ్రీ

॥రంగని॥

॥రంగని॥

కావేటి రంగా - కన్తూరి రంగా
 జైజై రంగా - రంగా ! రంగా॥

11. పిల్లల దశావతార పాటలు

జయ జయ, పరమాత్మ - సకల భువన కారణా!
 సకల భువనకారణా!
 విలయమైన నిగమములను , నలువ కిడిన మీనమూర్తి!
 మీనమూర్తి! మీనమూర్తి!! జయజయ॥
 ఆమరులకై మందరాద్రి - అవధరించిన కూర్మరూప !
 కూర్మరూప ! కూర్మరూపా ! జయజయ॥
 ఆవని భరించిన ఆదివరాహా! ఆదివరాహా!
 భువి ప్రహ్లాదుని - బ్రోచిన నరసింహా!
 నరసింహా! నరసింహా!! జయజయ॥

బలినడచిన శ్రీ - వామనమూర్తి - పరశురామ
 శ్మశ్రియకుల భీమా - పరశురామా ! శ్మశ్రియకులభీమా
 పరశురామా! పరశురామా! పరశురామా జయజయ॥
 తారక నామా! దశరథరామా! దనుజవిరామా!
 దైవలలామా! శ్రీరఘురామా! శ్రీరఘురామా! శ్రీరఘు జయజయ॥
 నందయశోదా-నందముకుండా-బృందాలోలా!
 వేణుగోపాలా! వేణుగోపాలా! వేణుగోపాలా జయజయ॥

12. (గుడ్డివాని పాట)

పలుకే బంగారమాయెనా ? నీన్నారి నిలకా!
 పలుకే బంగారమాయెనా ॥

॥ పలుకే ॥—

మాటలు : ఎక్కడున్నావే ? ఇదిగో ! యిదిగో !
 నిలకా ! నా బంగారు గిలకా ! బిళ్ళోరద్దం పలకా !
 మరువంపు మొలకా - యేలా అలుకా ?

॥ పలుకే ॥—

టలు : సిట్టి! పాట్టి! చిన్నారీ! కిన్నారీ!!
 సిట్టి - నాదు సెవులు పట్టి మెలిపెట్టి కొట్టూ చెంపా పెట్టు -
 ఆ - వూ - అంటే వొట్టు || పలుకే - ఒక్కపలుకే ||

13. శాంత : (కమలా కుమారి)

దాశరథే! దయాశరథే || దాశ ||
 కావా రావా! కనరావా || దాశ ||
 దీసుల గాచే - దొరవట గా! దీనజనావనా! బిరుదట గా || దాశ ||

జీవ : (నూరిబాబు):

మానవకోటికి - నీపద భజనే - మాయని - పెన్నిధి గా!
 మానసముననిక - మరువనివారి - మనసున - కొరతే - లేదట గా || దాశ ||
 నీపదసేవా - మానితినా! నినువిడి - యితరుల - చేరితినా?
 నీకే శోధన - ఏల ప్రభో! ఏల ప్రభో! ఏల ప్రభో!
 మాకీ - ఆపద - బాపగదే? || దాశ ||

14. నేవ

ఆహా!... నా తరమా సుతిసేయా!
 నిను నా తరమా సుతిసేయా!
 కాచితో లేదో - దీసుల నాదూ,
 బ్రోచితిగా నేదూ - కరుణా,
 చూచితిగా నేదూ - కరుణా, నా తరమా ||
 నీ చరితము మది - నమ్మినవారికి - నిజము తెలిసెగా నేదూ!
 నిజము తెలిసెగా నేదూ, ఆహా... నా తరమా ||

వ } నీ కరుణామృత - నిధిగలవారికి
 వ } నాకరాజ్యములు - కాసునకా ?
 వ }

మంచుకొండవలె - మలసిన బాధలు
 మంచుపోలికా - మాయును గా || నా తరమా ||

15. భావుడు : (బండి పాట)

బాలుడే - గోపాల బాలుడే! మాపాలి దేవుడూ
 ఆలమంద నావలెనే - తోలినవాడూ || బాలుడే ||
 నాడు కుచేలుడ్ని - దయతోడ నేలినాడు
 మరి నేడు కుమ్ముగావ - మాయింట వెలసినాడూ || బాలుడే ||

ముజ్జగాలు బొజ్జలోన మోసినవాడూ
 గజ్జలు ఘలు ఘలుమనగ - ఆడెడువాడూ
 పాట పాడెడువాడూ
 ఆ యమునా తీరమునా - చల్లన పిల్లన గ్రోవీ
 ఊదినవాడూ - మమ్మేలినవాడూ - కృష్ణుడే !
 ఆ చిన్ని కృష్ణుడే - హా.....ఆ బాలుడే ||
 “హే ! హే !”

ఘల్లుఘల్లుమని బాగా - చిరుగంటలెల్ల బల్ మోగా
 కాలింకు పడగపై నిలచి, ధిం ధిమ్మని ఆడినవాడూ
 మా దేవర నల్లనివాడు - మా దీనత బాపినవాడూ
 మా దిగులే దీర్చినవాడూ ||

బాలుడే ||

16. సేవ

వీలరావోయీ - కన్నయ్యా ! జీవుడు పూజకు లేడని జాగా||
 జీవదాసునా జీవమెక్కాదా సేవయేకదా జీవుని ఛాయా
 వాసుదేవనా దోసము లేమీ దాసురాలిపై దయమానితివా||
 సాగునుననీ - వినపూ - కనపూ లేదాకరుణా - పేదలపైవా
 పాదదాసులా - కావబోతివా నాదుమాట వినరావా
 నాదుమాట వినరావా||

ఎల||
 ఎల||
 ఎల||

17. శాంత - భావ - పిల్లలపాట

పోవుదము - కోవెలకు రండి బిరానా హాయి హాయిగా||
 లేదుసుమా దేవునకు జాతివిభేదం - వర్ణాలవిభేదం
 పోయినా - లభించబోని - మంచికోజురా
 మనజన్మలేతరించునేడు - హాయిహాయిగా||
 మనసు తనియగా - ఆ మహిమగగనేమా నేమా
 పువులతో - కసులతో - పూజసేతమా పూజసేతమా
 మనవేరా గుడులిక - మనవేరా యికా
 ముగిసెనింక పతితులా విలాపగీతికా||

పోవు||
 పోవు||

పద్యం బీవుడు (ధన్యాసి)

శా|| ఆకల్లాడదొకింత లోకమున, నీ యాదేశమేలేక ! మా
 కీ కర్మానుభవంబు నీయభిమతంబే కాక వేరేమి? తం -
 డ్రీ ! కాయంబిది మంటిలో కలసిపోనీ ! ఆత్మ నీ యాత్మలో
 క్షేత్ర వల్య పదంబుచేర్చి పునరావృత్తికా నిరోధింపవే.

జీవుడు - పాట

18.

వెలిగింపుమా - నాలోజ్యోతి॥ వెలి॥
 తిలకింతు గా - ఓదేవా - ఆవెలుగులోనే నీమూర్తి॥ వెలి॥
 మనసుదీరనీ మంగళమూర్తిని
 కనజాలనియీ - కనులేలా
 వారీసీసేవకు - కొరగావేసీ
 కరములు - పీడా కరములుగావే॥ జ్యోతి
 మాయజగము - కనుమాల జీవితము
 ప్రాయమిసీ - నారాయణ చాలా
 హరి - వారీ - జీవుడియాతనబాపీ.
 దరిజేర్పగదే - పరమాత్మా॥ జ్యోతి

వెలి॥

వెలి॥

వెలిగింపుమా॥

19. భావుడు - పిల్లలు

అమ్మా : అయ్యో!
 అమ్మా : అయ్యో!

భావుడు:— మొరవిను వారేలేరా యీ చెరవిడిపింపగ రారా
 మా మొరవినువారే లేరా॥ యీపని పాపలనేరము లేమీ
 ఆకలితోనీటు ఆలవటింపగా చేదలబాధలు చూడవేడుకొ
 లేదా యిలదయ రాధామాపై మా మొర వినువారేలేరా॥

20.

జైజైరాం—హర—జానకిరాం జైజై పావన నామారాం
 జైజైరాం హర జానకి రాం జైజైరాం హర జైజైరాం

21.

శ్రీరఘు నందన జైజైరాం శ్రీతజనచందన జైజైరాం
 సీతావల్లభ జైజైరాం కరుణాపాగర జైజైరాం
 జైజైరాం హర జానకిరాం జైజై పావననామారాం,
 శ్రీహరిభక్తి - జీవస్మృతి ఇహపరభక్తి - జీవస్మృతి
 జీవస్మృతి - జీవస్మృతి రామహరే రఘు రామహరే॥

శ్రీవ్రయతు

మంగళం మహాల్.

జీవస్మృతి

నటీనటవర్గం

<p>శేవుడు . పి. సూరిబాబు భావుడు . మాస్టర్ విశ్వం రాజగురు . బలిశేఫలి లక్ష్మీకాంత కవి రాజు . డి. లక్ష్మయ్య నాదరి మహావిష్ణు . వి. వి. శతగోపన్ యగ్నేన్న . L. S. నాలాయణ సోమన్న . Dr. కే. శివరామ కృష్ణయ్య గుడ్డివాడు . మాధవరావు సచ్చిదానంద . వి. లక్ష్మీకాంత కవి</p>	<p>బ్రహ్మనంద . సి. యల్. నరసింహాకాశ్రీ కులపెద్ద . కోటిశ్యరరావు పోతడు . వి. కొండలరావు వీరడు . జనార్దనం కేవ . బెజవాడ రాజరత్నం శాంత . కమల కుమారి శ్రీదేవి . ఆన్నపూర్ణ భూదేవి . శాంత పూల పిల్ల . లక్ష్మీదేవి</p>
--	---

దర్శకుడు
 టి. వి. నీలకంఠన్, బి. ఏ. బి. ఎల్.
 సహాయ దర్శకులు;
 L. S. నాలాయణ
 మామచంద్రరావు
 కవి:
 కవితా కళానిధి
 బలిశేఫలి లక్ష్మీకాంత కవి

సంగీత దర్శకుడు
 రాజేశ్వరరావు
 పోటోగ్రఫీ:
 నెలన్ బోస్
 శబ్ద గ్రహణము:
 పి. జి. విశ్వనాథ్
 రికార్డింగ్:
 బి. ఏ. ఎస్. సోండు సిస్టమ్

ఆరు దేశకన్:
 కే. ఆర్. శర్మ
 గూడ్ వాన్స్-కన్
 మేక్-అప్:
 హరిబాబు
 మంగయ్య
 ప్రాసెసింగ్:
 జెమిని లేబోరేటరీ

ఎడిటింగు:
 జే. ఎల్. నర్సూర్
 ప్రొడక్షన్ మేనేజర్:
 గోపాల కే. మహారామ్
 ప్రొడక్షన్ అధికారి:
 కే. ఎస్. గోపాలకృష్ణన్
 టైల్. పోటోగ్రాఫర్:
 హోము

డిస్ట్రిబ్యూషన్ : జెమిని పిక్చర్స్ సర్క్యూట్
 141, బ్రాజ్స్, జి. టి., మద్రాసు, 19, ఉత్తర చిత్తిర వీధి, మధుర
 18/146, T. D. రోడ్డు, ఎల్లాళుకం
 ఆంధ్ర దేశమునకు సబ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
 చమ్రుయా టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, బెజవాడ.